

Kritéria pro schvalování vzdělávacího programu komplexního psychoterapeutického výcviku schváleného pro zdravotnictví platná od roku 2023

Pozn.: Jde o sedmý schvalovací běh, poprvé proběhl v roce 1999.

Kritéria sestavila pracovní skupina složená ze zástupců IPVZ, České psychoterapeutické společnosti ČLS JEP, Psychiatrické společnosti ČLS JEP, Asociace klinických psychologů ČR a České asociace pro psychoterapii.

A	Všeobecné požadavky na vzdělávací programy komplexních psychoterapeutických výcviků schválených pro zdravotnictví
1	O schválení vzdělávacího programu komplexního psychoterapeutického výcviku pro zdravotnictví (dále jen „vzdělávací program KPVSpZ“) žádá fyzická nebo právnická osoba (dále jen „žadatel“) vždy prostřednictvím písemné žádosti (vzor žádosti je nedílnou přílohou tohoto dokumentu). Schválení platí pouze pro předložený vzdělávací program KPVSpZ žadatele. Žádost je zasílána v papírové podobě na adresu IPVZ (IPVZ, Komise pro schvalování psychoterapeutických výcviků, Ruská 85, 100 05 Praha 10) a současně v elektronické podobě na adresu: schvalovaci.komise@ipvz.cz .
2	Vzdělávací program KPVSpZ je zasílán společně s žádostí Komisi pro schvalování psychoterapeutických výcviků IPVZ ve dvou vyhotoveních (1x v listinné formě, 1x elektronicky). Vzdělávací program KPVSpZ je rozložen min. do 5 let a vzdělávací program obsahuje: <ul style="list-style-type: none">• teorii příslušného směru v rozsahu min. 120 hodin,• praktickou část, tj. osobní zkušenost (tj. sebezkušenost, cvičná terapie, tréninková analýza a jiné metody obsahující sebereflexi) v rozsahu min. 300 hodin. Jako výcvikovou sebezkušenost nelze započítat vlastní terapii dokončenou před vstupem do výcviku, ani psychoterapii kontrahovanou a indikovanou pro léčbu duševní poruchy probíhající v průběhu výcviku,• výcvikovou supervizi v rozsahu min. 100 hodin přímé supervize, tj. přímého kontaktu se supervizorem nebo supervizory. Ve skupinové supervizi frekventant referuje o své práci – prezentuje vlastní případy - min. 50 hod. supervizního času. V případě supervize (individuální i skupinové) naplní frekventant tento požadavek systematicky vedenou supervizí minimálně dvou ucelených (nejlépe pak i řádně ukončených) případů, které odpovídají standardu daného psychoterapeutického směru. Optimálně je vždy celý

	<p>supervizní případ veden/monitorován ve spolupráci s jedním supervizorem. Žadatel v žádosti popíše přesný průběh supervizního procesu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorii specificky vztaženou k psychoterapii ve zdravotnictví. Žadatel zajistí, že výcvik teoreticky i prakticky naučí frekventanty aplikovat postupy daného směru na specifikované oblasti psychopatologie (výčet viz níže), psychosomatiky a také na oblast somatických onemocnění a paliativní péče. A to včetně upozornění na případná omezení jejich využití. <ul style="list-style-type: none"> o afektivní poruchy o psychózy o závislosti o poruchy úzkostného spektra o obsedantně kompulzivní porucha o psychosomatická onemocnění, somatoformní poruchy o poruchy příjmu potravy o poruchy osobnosti o psychoterapeutická práce s dětmi a mladistvými o psychoterapie v paliativní péči o trauma a PTSD o poruchy přizpůsobení o psychoterapie u somatických onemocnění o poruchy spánku o psychoterapie v sexuologii <p>Tato výuka nenahrazuje vzdělání nutné k získání odborné a specializované způsobilosti v oboru „Psycholog ve zdravotnictví – Psychoterapie“ či „Lékařská psychoterapie“.</p>
3	<p>Žadatel v žádosti o schválení vzdělávacího programu KPVSpZ popíše povahu výcvikového supervizního procesu v souladu s uznávaným směrem (dále rozpracováno v části C) a s konkrétními informacemi. Nelze nahradit pouze metodami průběžné klinické supervize mimo vlastní výcvikový systém jako balintovské skupiny, intervize apod.</p>
4	<p>Vzdělání je ve směru uznávaném pro zdravotnictví: dynamický, hlubinný, humanistický, kognitivně-behaviorální, hypnoticko-imaginativní, rodinně-terapeutický, systemický, integrativní. Vzdělání respektuje současné vědecké poznatky zdravotnictví. Jde o oponované, publikované výsledky o účinnosti dané metody v renomovaných (indexovaných) odborných periodikách nebo o obecně přijatý odborný konsensus. Schvalovací komise má právo žádat od garanta programu doplňující konkrétní informace.</p>

5	Podklady pro posouzení žádosti a vzdělávacího programu KPVSpZ jsou srozumitelné, jasné a úplné.
6	Výcvikový tým i frekventanti výcviku přijímají etický kodex některé z uvedených odborných společností: Česká psychoterapeutická společnost ČLS JEP, Psychiatrická společnost ČLS JEP, Asociace klinických psychologů ČR, Česká asociace pro psychoterapii. V žádosti žadatel uvede, který etický kodex se zavazuje dodržovat.
7	Žadatel uvede případná další kritéria (nad rámec těchto základních kritérií) pro výběr frekventantů.
8	Schválení je udělováno konkrétním vzdělávacím programům KPVSpZ na období 5 let včetně personálního zajištění, tedy osob garanta, lektorů, trenérů a supervizorů (definice těchto pojmů je uvedena níže). Změny v personálním zajištění podléhají schválení ze strany Schvalovací komise. Žádost o personální změnu se podává písemně před plánovanou personální změnou spolu s doložením podkladů nezbytných pro posouzení. Nenahlášení personálních změn může být důvodem pro odejmutí souhlasného stanoviska.
9	Složení Schvalovací komise: <ul style="list-style-type: none"> • 2 zástupci IPVZ • 2 zástupci České psychoterapeutické společnosti ČLS JEP • 2 zástupci Psychiatrické společnosti ČLS JEP • 2 zástupci Asociace klinických psychologů ČR • 2 zástupci České asociace pro psychoterapii • 1 zástupce MZ

B	Požadavky na frekventanty
1	Pro zabezpečení zdravotnického charakteru výcviku musí být při zahájení výcviku všichni frekventanti vzdělávacího programu KPVSpZ realizovaného dle schváleného vzdělávacího programu odborně způsobilými zdravotnickými pracovníky dle zákona č. 96/2004 Sb. nebo zákona č. 95/2004 Sb., a to dle modelu třístupňové psychoterapeutické péče, tj: <ul style="list-style-type: none"> • psycholog ve zdravotnictví • klinický psycholog • lékař se specializovanou způsobilostí nebo zařazený do specializace v některém ze základních oborů specializačního vzdělávání lékařů (s výjimkou oborů: hygiena a epidemiologie, klinická biochemie, lékařská genetika, lékařská mikrobiologie, patologie a soudní lékařství) • adiktolog

<ul style="list-style-type: none"> • všeobecná sestra • dětská sestra

C	Požadavky na výcvikový tým
1	<p>Garant programu (k žádosti přiložte profesní CV)</p> <p>Garant je zodpovědný za odbornou stránku výcviku, za výběr lektorů, trenérů a supervizorů a za to, že výcvik bude probíhat podle standardů těchto kritérií i podle schválených osnov.</p> <p>Garant programu je zdravotnický pracovník dle zákona č. 96/2004 Sb. nebo zákona č. 95/2004 Sb., psychoterapeut s nejméně 10letou klinickou psychoterapeutickou praxí v rozsahu úvazku 1,0 od získání specializace v oboru Psychoterapie nebo dříve dosažené kvalifikace (funkční specializace, certifikovaný kurz), kterou aktuálně vykonává v rozsahu min. 0,5 úvazku. Při nižším úvazku se délka požadované psychoterapeutické praxe garanta adekvátně prodlužuje. Pro garanta s více než 20letou praxí ve zdravotnictví od získání specializace v systematické psychoterapii platí min. rozsah alespoň 0,2 takového úvazku. Pro garanta s více než 30letou praxí ve zdravotnictví bez povinnosti úvazku ve zdravotnictví, pokud průběžně do této doby pracoval v oboru. Garant trvale žije v ČR (doloženo čestným prohlášením).</p>
2	<p>Trenéři (k žádosti přiložte profesní CV)</p> <p>Trenér se přímo podílí na výcviku budoucích psychoterapeutů, tedy zprostředkovává osobní zkušenost, rozvíjí psychoterapeutické dovednosti formou kombinace teoretické výuky, praktických nácviků, ukázek a prací s vlastními tématy účastníků.</p> <p>Trenér je zdravotnický pracovník dle zákona č. 96/2004 Sb. nebo zákona č. 95/2004 Sb., psychoterapeut s nejméně 5letou klinickou psychoterapeutickou praxí v rozsahu úvazku 1,0 od získání specializace v oboru Psychoterapie nebo dříve dosažené kvalifikace (funkční specializace, certifikovaný kurz), kterou aktuálně vykonává v rozsahu min. 0,5 úvazku. Při nižším úvazku se délka požadované vlastní terapeutické praxe adekvátně prodlužuje.</p> <p>U trenéra praktické části s více než 20letou psychoterapeutickou praxí ve zdravotnictví od získání specializace v systematické psychoterapii platí min. rozsah alespoň 0,2 takového úvazku. U trenéra s více než 30letou psychoterapeutickou praxí ve zdravotnictví bez povinnosti úvazku ve zdravotnictví, pokud průběžně do této doby pracoval v oboru.</p> <p>Pracuje-li trenér ve dvojici nebo v týmu, druhý (a příp. další) trenér musí buď splňovat shora uvedené požadavky, anebo má více než 10 let od ukončení magisterského vzdělání v pomáhající profesi a zároveň nejméně 5 let od ukončení schváleného</p>

vzdělávacího programu KPVSpZ (realizovaného dle schváleného vzdělávacího programu) v příslušném psychoterapeutickém směru a nejméně 5 let praxe, v níž psychoterapeutické vzdělání uplatňuje v úvazku 1,0 (při nižším úvazku se délka praxe adekvátně prodlužuje). U tohoto druhého trenéra s více než 25letou praxí (v níž psychoterapeutické vzdělání uplatňuje) od ukončení výcviku platí min. rozsah alespoň 0,2 takového úvazku. Pro trenéra s více než 30letou praxí bez povinnosti aktuálního úvazku, pokud průběžně do této doby pracoval v oboru.

3 Supervizoři (k žádosti přiložte profesní CV)

Supervisor poskytuje zpětnou vazbu, radu, pomoc a podporu účastníkům výcviku, kteří s ním konzultují psychoterapeutické případy z vlastní praxe.

Supervisor je zdravotnický pracovník dle zákona č. 96/2004 Sb. nebo zákona č. 95/2004 Sb., psychoterapeut s nejméně 10 letou klinickou psychoterapeutickou praxí v rozsahu úvazku 1,0 od získání specializace v oboru Psychoterapie nebo dříve dosažené kvalifikace (funkční specializace, certifikovaný kurz), kterou aktuálně vykonává v rozsahu min. 0,5 úvazku (při nižším úvazku se délka praxe adekvátně prodlužuje), min.5 let účasti v trenérských aktivitách v daném směru, anebo ukončený výcvik v supervizi.

U supervizora s více než 20letou praxí ve zdravotnictví platí min. rozsah alespoň 0,2 takového úvazku. U supervizora s více než 30letou praxí ve zdravotnictví bez povinnosti úvazku ve zdravotnictví, pokud průběžně do této doby pracoval v oboru.

Supervizí se myslí supervize klinické práce frekventantů.

4 Lektori (k žádosti přiložte profesní CV)

Lektor vyučuje teorii. Lektor musí splňovat podmínky vzdělání v předmětech, které má vyučovat, jinak na lektora nejsou kladeny další kvalifikační požadavky. V žádosti je třeba doložit seznam konkrétních témat, která bude přednášet a prokázat, že pro ně má kvalifikaci a minimálně dvouletou praxi. V roli lektora může vystupovat garant, trenér či supervizor. Je možnost pozvat k výuce některých dílčích teoretických témat i externí odborníky, kteří splňují požadovanou kvalifikaci.

5 Garantí schválených programů se zavazují, že na žádost zástupců MZ nebo schvalovací komise projednají případné etické otázky a problémy personálního a odborného charakteru a přijmou vhodná opatření, která z projednání vyplynou.

D Požadavky podle jednotlivých směrů

(Žadatel v žádosti rozepíše dle jednotlivých bodů)

1 Žadatel uvede, jakým způsobem zajišťuje teoretickou část vzdělání. Uvede jmenovitě lektory svého programu. Uvede rozvrh témat a hodin pro jednotlivé ročníky vzdělávání.

2 Žadatel uvede, jaká je předepsaná povinná literatura v jeho vzdělávacím programu

	a) v češtině b) v jiných jazycích. Žadatel uvede max.10 titulů.
3	Žadatel popíše, jakým způsobem/formou zajišťuje program osobní zkušenost frekventantů.
4	Žadatel popíše, jakým způsobem/formou zajišťuje program získávání terapeutických dovedností.
5	Žadatel popíše, jakým způsobem zajišťuje program výcvikovou supervizi, jak je vzdělávací program KPVSz včetně supervize ukončen a kdo o úspěšném ukončení rozhoduje. Dále popíše způsob ověřování znalostí a dovedností a roli garanta programu.
6	Žadatel popíše způsob ověřování znalostí a dovedností.
7	Žadatel popíše roli garanta programu.

E	Technické poznámky
1	Hodinou se rozumí hodina výuková či terapeutická, tedy 45 min.
2	Profesní CV má rozsah max. 1 strany včetně max. 5 publikací.
3	Všichni členové výcvikového týmu vzdělávající samostatně (kromě lektorů teoretické části) jsou zdravotnickými pracovníky dle zákona č. 96/2004 Sb. nebo č. 95/2004 Sb. Případní zahraniční trenéři nebo supervizoři k žádosti dokládají (kromě shodné délky praxe) oprávnění působit ve zdravotnictví jako psychoterapeut ve své zemi.
4	Žadatel popíše a odůvodní oddělování či propojování jednotlivých částí vzdělávacího programu KPVSz, a v případě oddělování těchto částí popíše způsob přechodu frekventanta mezi nimi.

E	Závazky pořadatele – pořadatel se zavazuje:
1	Pořadatel bude dodržovat akreditovaný program a výše uvedená kritéria.
2	Pořadatel bude archivovat výcvikovou dokumentaci (smlouvy s frekventanty, prezenční listiny, závěrečné práce, protokoly o závěrečné zkoušce, seznamy absolventů a výstupy vzdělání). Archivace se řídí podle zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
3	Pořadatel za sebezkušenost nebude uznávat léčbu obtíží frekventanta.
4	Pořadatel do započítávaných supervizí nepřijme takovou práci frekventanta, v níž frekventant překračuje své aktuální kompetence dané svojí původní profesí.
5	Pořadatel bude informovat všechny frekventanty vzdělávacího programu o tom, že úspěšné absolvování schváleného vzdělávacího programu KPVSz příslušně

	kvalifikovanými zdravotnickými pracovníky je podmínkou k zakončení specializačního vzdělávání v oboru psychoterapie (pro lékaře či klinické psychology), či přijetí do certifikovaného kurzu v rámci třístupňového modelu psychoterapie.
6	Pořadatel bude souhlasit se zveřejněním schváleného vzdělávacího programu KPVSpZ na www stránkách IPVZ, stejně tak souhlasí se zveřejněním udělení (příp. odebrání) schválení.
7	Pořadatel se podrobí kontrole Ministerstva zdravotnictví nebo Schvalovací komise a bere na vědomí, že porušení schválených podmínek je důvodem k odebrání souhlasného stanoviska pro daný vzdělávací program KPVSpZ.
8	Pořadatel bude zveřejňovat (inzerovat) jím pořádaný vzdělávací program KPVSpZ pouze s formulací „komplexní psychoterapeutický výcvik schválený pro zdravotnictví“.

F	Zakončení výcviku
1	Výcvik je zakončen závěrečnou zkouškou. Zkouška je hodnocena slovy „uspěl/a – neuspěl/a“. Pro úspěšné vykonání závěrečné zkoušky je třeba získat hodnocení „uspěl/a“. O vykonané zkoušce se pořizuje protokol popisující reálný průběh zkoušky. Zkušební komise musí být nejméně tříčlenná. Žadatel v žádosti popíše, jak bude komise sestavovat.